Region Stockholm

19

Yttrande över motion 2019:2 av Talla Alkurdi (S) om nedläggning av gynekologiska mottagningar

HSN 2019-0764

Hälso- och sjukvårdsnämnden
Hälso- och sjukvårdsförvaltningen
SjukhusLOU-avtal
Gunilla Berg

TJÄNSTEUTLÅTANDE
2019-05-29

HSN 2019-0764

Hälso- och
sjukvårdsnämnden

Yttrande över motion 2019:2 av Talla Alkurdi (S) om nedläggning av gynekologiska mottagningar

Ärendebeskrivning
Regionstyrelsen har begärt att hälso- och sjukvårdsnämnden ska yttra sig över 2019:2 om nedläggningar av gynekologiska mottagningar. I motionen föreslår Talla Alkurdi (S) att uppdra åt hälso- och sjukvårdsnämnden att SLSO ska öppna gynekologiska mottagningar där tillgängligheten idag brister.

Beslutsunderlag
Hälso- och sjukvårdsdirektörens tjänsteutlåtande
Motion 2019:2 av Talla Alkurdi (S)

Ärendets beredning
Ärendet har beretts i valfrihets- och tillgänglighetsberedningen.

Förslag till beslut
Hälso- och sjukvårdsnämnden beslutar

att till regionstyrelsen överlämna hälso- och sjukvårdsdirektörens tjänsteutlåtande som nämndens yttrande

att omedelbart justera beslutet.

Förvaltningens motivering till förslaget

Bakgrund
Vårdval specialiserad gynekologi startade den 1 januari 2012 och omfattar specialiserad vård i öppenvård och slutenvård inom specialiteten gynekologi. Uppdraget omfattar utredning, diagnostik, behandling och uppföljning av patienter med gynekologiska sjukdomstillstånd och besvär,

som inte kräver akutsjukhusens resurser eller som kan utföras av primärvården. Vårdvalsområdet består av ett basuppdrag som är obligatoriskt och innefattar gynekologisk mottagning och ingrepp under lokalbedövning. Vårdgivaren har därutöver möjlighet att ansöka om fem tilläggsuppdrag inom områdena kirurgi, fertilitet, assisterad befruktning, kvalificerat gynekologiskt ultraljud samt uroterapeutisk utredning och behandling. Vårdvalet har reviderats vid två tillfällen, 2013 och 2017. Ytterligare en revidering pågår nu som förväntas träda i kraft under första kvartalet 2020, där bland annat ersättning och gränsdragning mellan de olika vårdnivåerna kommer att belysas.

En första basal gynekologisk undersökning kan ske i närsjukvården, antingen på någon av de 209 vårdcentralerna, hos de 62 barnmorske-mottagningarna eller på en av de 32 ungdomsmottagningarna i regionen.

I dagsläget finns totalt 45 mottagningar inom vårdval specialiserad gynekologi i Stockholms län. Av dessa är 28 belägna i Stockholms stad, åtta i norra länet och nio i södra länet. Utöver mottagningar inom vårdval specialiserad gynekologi finns 19 mottagningar med läkare verksamma enligt nationella taxan med specialitet gynekologi inom Region Stockholm, merparten i Stockholms stad. Sammantaget finns därmed 64 mottagningar inom vårdval respektive nationella taxan. I hälften av regionens kommuner finns minst en gynekologisk mottagning. Gynekologiska mottagningar finns även tillgängliga vid akutsjukhusen i Stockholm. Södertälje sjukhus driver även en gynekologisk mottagning i Nynäshamn, där undersökning och behandling sker utifrån sjukhusuppdraget. Denna mottagning har väntetider inom vårdgarantin och kommer även fortsättningsvis att ha öppet en hel dag i veckan.

Nedan ses en förteckning över antalet mottagningar inom vårdval specialiserad gynekologi som tillkommit, avslutats alternativt varit aktiva per år under den tiden vårdvalet funnits. Antalet aktiva mottagningar har legat relativt konstant med undantag för en liten topp mellan åren 2014–2015.

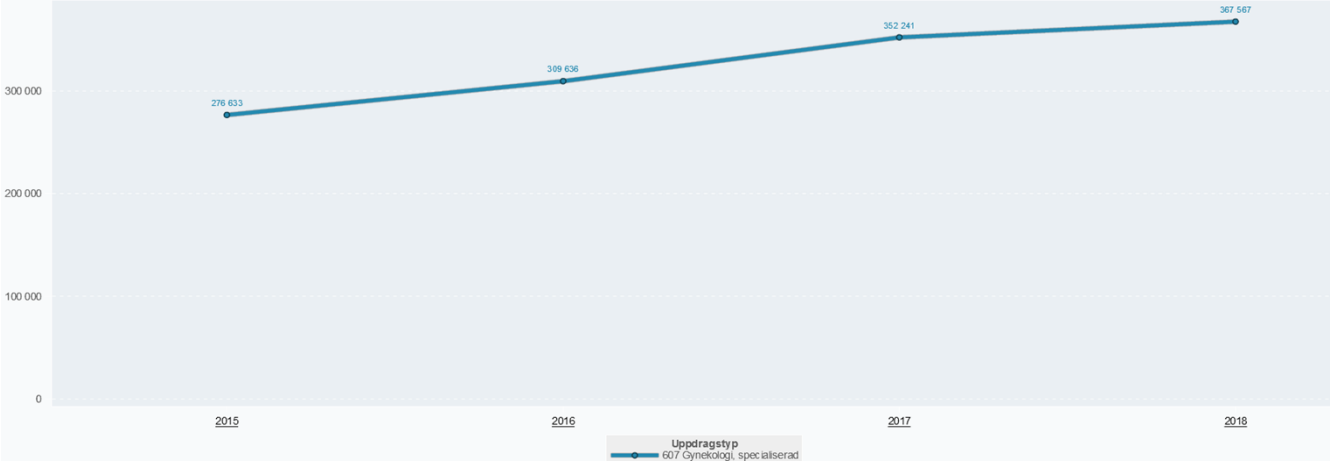
ÅR	Antal **nya** vårdvals-gynekologmot-tagningar	Antal **avslutade** vårdvals-gynekologmot-tagningar	Antal aktiva vårdvals-gynekologmot-tagningar
2012	41	0	41
2013	5	1	45

2014	8	0	53
2015	5	9	49
2016	4	7	46
2017	8	7	47
2018	2	3	46
2019	0	1	45
Totalt	73	28	45

Aleris i Handen stängde sin verksamhet i början mars i år, och skälen uppges vara ersättningar samt att det enbart finns två gynekologer i Handen och en av gynekologerna går i pension under 2019. Mottagningen har försökt rekrytera, men utan resultat. Aleris kommer att stänga sin verksamhet i Nacka i maj i år, anledningen till detta uppges vara problem med upphandlingen av lokalen samt ersättningsnivån. Dock kommer en ny mottagning sannolikt att starta upp i de lokaler där Aleris tidigare bedrivit sin verksamhet i Nacka.

Överlag var tillgängligheten inom vårdvalsområde gynekologi i Stockholms län god under år 2018. Inom hela vårdval gynekologi fick 74 procent ett mottagningsbesök inom 30 dagar. 91 procent fick tillgång till behandling inom 90 dagar.

Antalet besök inom öppen specialiserad gynekologi har stadigt ökat (se graf nedan) genom åren, vilket inte tyder på att det finns en brist på gynekologmottagningar inom länet.

Överväganden
Hälso- och sjukvårdsnämnden beslutade att i januari 2012 införa vårdval inom specialiserad gynekologi och då infördes rätten att fritt etablera sig för en vårdgivare under förutsättning att alla krav är uppfyllda. Det går inte att

styra var en vårdgivare ska etablera sig geografiskt. Förvaltningen bedömer att behovet av gynekologisk vård är väl tillgodosett inom länet och en patient har alltid nära till en vårdinrättning för den första undersökningen. Vid behov av mer specialiserad gynekologisk vård skickas en remiss till lämplig specialistmottagning och en viss resväg kan uppkomma beroende på behov av specialbehandling.

Ekonomiska konsekvenser
Förslag till beslut förväntas inte få några ekonomiska konsekvenser.

Konsekvenser för patientsäkerhet
I de avtal som upprättas mellan Region Stockholm och vårdgivare ingår att vårdgivarna ska ha ett kvalitetsledningssystem och bedriva patientsäkerhetsarbete.

Konsekvenser för jämlik och jämställd vård
Förslag till beslut förväntas ge oförändrade konsekvenser för Regionens kvinnor som har behov av gynekologisk vård.

Miljökonsekvenser
Förslag till beslut förväntas ge oförändrade konsekvenser för miljön.

Administrativa konsekvenser
Förslag till beslut förväntas ge oförändrade administrativa konsekvenser.

Björn Eriksson
Hälso- och sjukvårdsdirektör

Lena Hanberg
Avdelningschef

Beslutet ska skickas till
Regionstyrelsen

Godkänd av Björn Eriksson, 2019-05-29

Socialdemokraterna
FRAMTIDSPARTIET

MOTION
2019-02-12

Ankom
Region Stockholm
2019 -02- 12
Dnr RS 2019-0282

2019:2

Motion av Talla Alkurdi (S) nedläggning av gynekologiska mottagningar

Socialdemokraterna har tidigare uppmärksammat att allt fler gynekologiska mottagningar stänger igen eller skär ner på öppettiderna. Vårdvalet reviderades senast i augusti 2016, men ersättningarna förblev oförändrade. Bland annat har Gynekologgruppen i Täby, Gynmottagning Betania i Solna, GynStockholm i Jakobsberg och Aleris Specialistvård Järva lagt ner sina mottagningar under de senaste åren. I nuläget finns 44 gynmottagningar kvar i länet; 28 i Stockholms innerstad, 8 i norra länet och 8 i södra länet.

Södertälje sjukhus driver den enda gynekologiska mottagningen i Nynäshamn. Där har det tidigare, innan nedskärningarna, arbetat ett team på två gynekologer, en barnmorska och en undersköterska. Nu brottas Södertälje sjukhus med personalbrist på grund av en rad uppsägningar och har därför valt att prioritera den gynmottagning som finns på Södertälje Sjukhus. I nuläget har mottagningen i Nynäshamn bara öppet en halv dag i veckan, det är så nära en stängning som man kan komma.

Patienter boende i Nynäshamn får istället åka till Haninge och Globen, som ibland vägrar att ta emot Nynäshamns patienter. Södertälje inför samtidigt restriktioner för vilka patienter som Nynäshamns mottagning får ta emot, exempelvis får mottagningen inte längre ta emot några besök om rådgivning för preventivmedel utan alla dessa patienter ska fortsättningsvis hänvisas till andra mottagningar.

Nu kommer nya uppgifter om att även Aleris Specialistvård i Handen stänger den 10 mars 2019. Det innebär att nynäshamnsborna får resa ännu längre för att komma till en gynmottagning, förutom den lilla filialen i Nynäshamn blir närmaste mottagning Södertälje sjukhus, som bara tar akuta besök, eller Södersjukhuset. Stängningen innebär dessutom att det inte finns någon gynmottagning kvar i hela Haninge kommun och dessa patienter blir nu hänvisade till Kvinnohälsan Söder i Högdalen, Nacka sjukhus eller Capio Globen.

När patienter hänvisas långt bort så riskerar det att leda till ett hinder som gör att man väljer att inte uppsöka vård, fast man borde, vilket kan få allvarliga konsekvenser. Målet måste vara att alla invånare i länet upplever att vårdens finns nära och tillgänglig.

MOTION
2019-02-12

Socialdemokraterna
FRAMTIDSPARTIET

Med bakgrund av ovanstående föreslår Socialdemokraterna regionfullmäktige besluta:

att uppdra åt hälso- och sjukvårdsnämnden att uppdra åt SLSO öppna gynekologiska mottagningar där tillgängligheten idag brister

Talla Alkurdi (S)